

Ritva Toivola: Kerkkonen ja verkkokanuuna (Tammi, 2000)

Miten voi kesyttää painajaisen? Millaista koulua nukkumatit käyvät? Miten unia kalastetaan? Kuinka voi matkustaa Höyhenplaneetalle tai Unihiekkakuuhun? Nämä ja monet muut seikat selviävät, kun lähtee nukkumatti Kerkkosen matkassa uniavaruuteen. Ritva Toivolan *Unihiekkakuu*-sarja on samaan aikaan huikean hauska ja kantaa ottavan viisas lastenromaanitrilogia. Sen upea uninen fantasiamaailma ja mahtavan vetävä juoni koukuttavat kenet tahansa!

Kirjasarjan päätösosassa Kerkkonen on ryhtynyt päänukkumattiehdoikkaaksi ja haluaisi Nikosta itselleen turvamiehen. Nikoa ei turvamiehen hommat kiinnosta, mutta Pelle suostuu tehtävään, sillä ikävöi kauas Höyhenplaneetalle muuttanutta Riepureettaa. Tehtävä vie Pellen melkoiseen seikkailuun, jossa vastassa ovat niin Hirmuinen Naama, häijy hörppö kuin valtavan suuri painajaislohikäärmeikin.

Kenelle? Tarina sopii ääneen luettuna jo päiväkotikiikisille, mutta siitä riittää lukemisen riemua myös isoille alakoululaisille. Täysin iätön ja ajaton kertomus – todellinen klassikko!

OMA LEPAKKORATSU TAI LENTOVEKOTIN

Heitä vastaan suhahteli joskus unirahtiraketteja ja luutakoptereita matkalla Maapallolle, ja kerran heidät ohitti suuri luutakopteribussikin täynnä nukkumatteja. Sieltä vilkutettiin heille ja Pelle vilkutti takaisin. (s. 12.)

Nukkumatit käyttävät ratsuinaan lepakoita tai lentävät monenlaisilla uniraketeilla ja luutakoptereilla. Millaisen lentovälineen tai lepakkoratsun sinä haluaisit, jos olisit nukkumatti? Miltä lentovekottimesi näyttää? Mitä vuosimallia se on, ja mikä sen nimi on? Miten nopeasti vekotin lentää ja montako matkustajaa sen kyytiin sopii? Tai minkä niminen lepakko sinulla on ratsunasi? Millainen se on luonteeltaan ja lentotaidoiltaan? Miltä lepakko näyttää?

PÄÄNUKKUMATI KSI

He ohittivat toisen pienen asteroidin, jolle oli pystytetty riemunkirjava juliste. Siitä katsoivat vastaan Kerkkosen nykerönenäiset pyöreät kasvot.

”Ää-nes-tä Kerk-kos-ta, nuor-ta kek-si-jää. Kerk-ko-nen jär-jes-tää kaik-kea kai-kil-le”, tavasi Pelle ääneen. (s. 13.)

Höyhenplaneetan päänukkumattiehdoikkaiksi ovat asettuneet vain nykyinen päänukkumatti ja Kerkkonen. Keksikää lisää ehdokkaita! Keitä ja millaisia he ovat, ja millaisin sanakääntein ja mainoksin he itseään suosittelevat. Piirrä, kirjoita ja askartele ehdokkaallesi vaalimainos.

MUUTTAVA UNI

”Me haluamme näyttää ihmisille vain kauniita unia”, jatkoi Nukkunen. ”Mutta aina se ei onnistu. Unet ovat näet sellaisia, että ne saattavat muuttaa muotoaan. Joskus kauniskin uni muuttuu painajaiseksi, ja Painajaislahden unet ovat hyvin häijyjä. Ne saattavat muuttua tosi kamaliksi.” (s. 32.)

Kirjoita uni, joka on aluksi kaunis ja hyvä, mutta alkaa vähitellen muuttua yhä inhottavammaksi painajaiseksi. Lopeta unesi hetkeen, jolloin unennäkiä herää.

UNIMAAILMAN UUTISIA

Televisio suuren leivinuunin reunalla oli auki. Siellä luki parhaillaan uutisia nukkumattityttö, jolla oli vaaleat, olkapäille ulottuvat hiukset.

”Unten kalastajat ovat saaneet tänään hienon saaliin”, tyttö sanoi. ”Välkkyviä syvänmerenunia on pyydystetty sata kiloa ja säilötty univarjovideoita varten.” - - .

”Unihiekkakuusta on hävinnyt jäljettämiin yli unennopeutta lentävä konkordekopteri”, jatkoi uutistenlukija. ”Epäilemme, että sen on vienyt sama hörppö, joka on viime aikoina aiheuttanut harmia unihiekkakaivoksissa.” (s. 46.)

Uutinen on tekstilaji, joka kertoo uutta tietoa jostain ajankohtaisesta asiasta. Uutinen vastaa yleensä seuraaviin kysymyksiin: Mitä? Missä? Milloin? Miksi? Miten? Kuka? Tutustukaa uutiseen tekstilajina ja keksikää sitten lisää unimaailman uutisia. Nauhoittakaa uutisista TV- tai radiolähetyksiä!

PAINAJAISOLENTO

”Verkko kiedotaan kääröksi ja työnnetään kanuunan piippuun. Ja sitten PUM! Se ammutaan painajaisesta kohti. Verkossa on huppu, joka peittää painajaisen silmät ja ja se panee sille myös kuonokopan. Sitten se sitoo käsiraudoilla painajaisen kädet.”

”Käsiraudoja on ainakin kymmenen paria”, sanoi Pelle.

”Painajaisilla saattaa olla parikinkymmentä kättä ja jalkaa”, Kerkkonen selitti. (s. 52–53.)

Aikamoiselta kuulostaa painajaisolento, jonka voi napata Kerkkosen painajaisverkolla! Piirrä kuva tuosta painajaisesta. Anna painajaisolennolle nimi ja kerro siitä hieman: missä se asuu, mistä se pitää, ja kuinka sen voi kesyttää, vai voiko?

PUIDEN JA KUKKIEN PUHETTA

Alkoi kuulua kovaa suhinaa ja lehtien läpätystä ihan kuin tuulenpuuska olisi tarttunut puhuvan puun latvaan ja kulkenut sitten puusta toiseen koko metsän läpi.

”Puhuva puu keskustelee nyt mustikkapuiden kanssa niiden omalla kielellä”, selitti Kerkkonen. (s. 89.)

Miltä voisi kuulostaa mäntyjen puhe? Entä kissankellojen, päivänkakkaroitten tai ruusujen? Millaista voisi olla koivujen, haapojen tai pajujen kieli? Valitse jokin kasvi ja kirjoita sen kieltä. Millaisista äänneistä sanat muodostuvat? Onko kieli suhisevaa, kolisevaa, kilisevää, puhkuvaa vai jotain ihan muuta? Jos haluat, voit keksiä tekstillesi myös suomennoksen.

HÖRPÖN HISTORIA

”Mitä hörpöille tapahtui?” kysyi Yövarvas. ”Telkkarista tuli kyllä koko juttu. Se miten puhuva puu roikotti hörppöä ja miten sinä ja Kerkkonen veitte toimittajat kokordekopterin luo ja takavarikoitte unihiekan ja painajaiselokuvat. Päästikö puhuva puu hörpön sen jälkeen vapaaksi?” ”

Päästi kyllä”, Pelle sanoi. ”Sille annettiin vanha luutakopteri ja sen käskettiin lentää avaruuteen kauas Höyhenplaneetalta.”

Luuletko, että se tosiaan teki niin?” Reetta epäili.

”En tiedä. Hörppöihin ei voi kyllä luottaa, vaikka ne lupaisivat mitä.” (s. 99.)

Hörpöt ovat Kerkkos-kirjojen kiusanhenkiä, jotka aiheuttavat hämminkiä hölmöilyllään. Hörpöistä ei oikein tiedä, mitä ne ovat: niistä puhutaan usein monikossa ja niiden nimi kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, mutta kerralla tavataan aina kuitenkin vain yksi hörppö.

Kuka tai keitä hörpöt oikein ovat? Miksi hörppö tekee kiusaa nukkumateille ja muille? Kuinka hörpöstä on tullut sellainen ilkiö? Missä hörppö asuu? Miten siitä voisi tulla aivan kiva ja kunnollinen? Vai voisiko? Keksi ja kirjoita hörpön historia – ja mikseipä myös tulevaisuus. Voisiko hörppö muuttua?